

## Üniversite Personel Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 8 . 7 . 1973 - Sayı : 14588)

No.  
1765

Kabul tarihi  
25 . 6 . 1973

### Kapsam :

**MADDE 1.** — Bu kanun Üniversiteler Kanununa tabi üniversite öğretim üyelerinin ve öğretim yardımcılarının aylıklarını, ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Atatürk Üniversitesi ile Karadeniz Teknik Üniversitesinin öğretim üyeleri, öğretim yardımcılarının aylıkları, ödenekleri ve diğer özlük hakları bu kanun hükümlerine göre tespit olunur ve ödenir.

### Öğretim üyeleri ve asistanlar sınıfı :

**MADDE 2.** — Öğretim üyeleri ve asistanlar sınıfı; profesörler, doçentler ve asistanlardan oluşur.

#### Bu sınıfta :

a) Profesörler, profesörlüğe yükseldikleri ve atandıkları tarihi takibeden ay başından itibaren, birinci derecenin ilk kademe aylığını, (kazanılmış hak olmamak şartıyla) almaya başlarlar.

b) Doçentler, doçentliğe yükseldikleri ve atandıkları tarihi takibeden aybaşından itibaren, 4 ncü derecenin ilk kademe aylığını (kazanılmış hak olmamak şartıyla) almaya başlarlar.

Yukardaki (a) ve (b) fıkralarına göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden faydalanırlar.

c) Asistanlar, (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin «Ortak hükümler» i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim müteliği ile süresine göre, girebilecekleri sınıfın derece ve kademesinin bir üst derecesinden işe başlarlar.

### Öğretim görevlileri ve diğer yardımcılar sınıfı :

**MADDE 3.** — Öğretim görevlileri ve diğer yardımcılar sınıfı; öğretim görevlileri, okutmanlar, uzmanlar ve çeviricilerden oluşur.

Bunlardan, öğretim görevlileri, açık öğretim üyesi veya yardımcısı kadrolarından biri karşılık gösterilmek suretiyle, Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıfın derece ve kademesinin iki derece üstünden, diğerleri ise bir derece üstünden işe başlarlar.

**MADDE 4.** — 2 ncı ve 3 ncü maddeler uyarınca elde edilen dereceler, üniversiteden ve bu kanuna tabi diğer müesseselerden ayrılma halinde kazanılmış hak teşkil etmez.

### Kadrolar :

**MADDE 5.** — Üniversite öğretim üyeleri ile asistanların ve diğer yardımcıların kadroları, üniversitelere bağlı fakülte ve diğer öğretim ve araştırma kurumlarının görüşü alınarak, üniversite senatoları tarafından tespit ve ilgili makama teklif edilir ve her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.

Kadroların hazırlanması ile ilgili ortak esaslar, üniversitelerarası kurulca ve bir yönetmelikle saptanır.

*Boş kadroların kullanılması :*

**MADDE 6.** — Öğretim üyesi, asistan ve diğer yardımcılarına ait boş kadrolara atanma yapılmasına, yetkili organlar karar verdiği takdirde, bu kadrolar, gerekli nitelikleri taşıyan bütün üniversiteler mensuplarına ve ilgililere açıktır.

Bu husus yayın organları ile ilân edilir.

*Gösterge tablosu :*

**MADDE 7.** — Üniversite öğretim üyeleriyle asistanların ve öğretim görevlileriyle diğer yardımcıların aylıklarının hesaplanmasında Devlet Memurları Kanununa ekli gösterge tablosu esas alınır.

Aylıklar Devlet Memurları için bütçe kanunlarında gösterilen katsayı ile çarpılmak suretiyle hesaplanır.

Ancak, üniversite rektörlerine 200, rektör yardımcısına, fakülte dekanlarına, yüksek okul müdürlerine 150, profesörlere 100, doçentlere 50, gösterge üstü uygulanır.

*Doktora ve uzmanlık öğrenimi :*

**MADDE 8.** — Yüksek öğrenimini tamamladıktan sonra, hizmete girmeden önce veya hizmet sırasında yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görenlere bir kademe ilerlemesi,apta uzmanlık belgesi alanlarla diğer öğrenim dallarında doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır.

Yüksek öğrenimlerini tamamladıktan sonra, yurt içinde veya yurt dışında öğretim, araştırma ve inceleme kurumlarında birinci fıkrada yazılı dereceler dışında ayrıca lisans üstü öğrenim veya akademik çalışma ile geçirilmiş hizmet dışı sürelerinin üçte ikisi; her yılı için bir kademe ilerlemesi verilmesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi yapılmak suretiyle, üniversitelerarası kurula, ayrıca değerlendirilebilir.

Bu fıkra uyarınca değerlendirilecek süreler kazanılmış hâk aylıklarının yükseltilmesinde nazara alınmaz.

*Derece yükselmesi :*

**MADDE 9.** — Giriş derecesinden gayrı bir derecedeki kadroda açılma olduğu takdirde bir alt derecedeki öğretim üyelerinden:

a) Derecesi içinde en az üç yıl bulunmuş vebu derecenin üçüncü kademe aylığını fiilen bir yıl almış,

b) Yükümlü bulunduğu görevleri yerine getirdiği ilgili kurumun yetkili kurulunca kararlaştırılmış olanlar,

Bir üst dereceye yükseltilebilirler.

Giriş derecesinden gayrı bir kadroda açılma olduğu takdirde bir alt derecedeki öğretim yardımcılarından;

a) Derecesi içinde en az üç yıl bulunmuş ve bu derecenin üçüncü kademe aylığını fiilen bir yıl almış,

b) Yönetmeliği gereğince bir üst dereceye yükseltilebilecek nitelikte olduğu tespit edilmiş olanlar,

Bir üst dereceye yükseltilebilirler.

*Kademe ilerlemesi :*

**MADDE 10.** — Öğretim üyeleri ve asistanlar ile öğretim görevlileri ve diğer yardımcıların kademe ilerlemesi, bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olmasına ve aynı derecede ilerlenebilecek bir kademeden bulunmasına bağlıdır.

Asistanlar ve öğretim görevlileri ile diğer öğretim yardımcılarının kademe ilerlemesi için yukarıdaki şartlara ilâve olarak olumlu sicil alma şartı aranır. Asistanlar ve öğretim görevlileri ile diğer yardımcılarının değerlendirilme usul ve esasları Üniversitelerarası kurulca çıkarılacak bir Yönetmelikle tespit edilir.

Kademe ilerlemeleri, Devlet memurları için öngörülen tarihlerde toplu onayla yapılır.

*Kademe ilerlemesi ve derece yükselmelerinde usul ve onay mercii :*

**MADDE 11.** — Kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi için onay mercii üniversite rektörüdür.

Kademe ilerlemesi, fakülte, yüksek okul ve diğer kuruluşlarda bu kuruluşların yönetim kurullarının kararı ve rektörün onayı ile yapılır.

Derece yükseltilmesi, fakülte, yüksek okul ve diğer kuruluşların ilgili fakülte kurulu, bulunmadığı hallerde benzeri kurulun kararı üzerine rektörün onayı ile yapılır. Bu gibi kararların alınması sırasında kurula, hakkında karar alınan şahıs dışındaki profesör ve doçent ünvanını taşıyan üyeler katılırlar.

*Haklardan yararlanma :*

**MADDE 12.** — Üniversite öğretim üye ve yardımcıları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı kanunla değişik 187 - 213 ncu maddeleri ile düzenlenen sosyal hak ve yardımlardan faydalanırlar.

*Görevlendirme :*

**MADDE 13.** — Başka bir üniversitede, fakülte veya bunlara bağlı kuruluşlar ile diğer öğretim ve araştırma kurumlarında görevlendirilenlere, görev süresince, yol giderleri ve gündelikleri genel hükümlere göre ödenir.

Ödeme, Üniversite hesabına görevlendirilenlere üniversitelerce, başka kurum hesabına görevlendirilenlere ilgili kurumca yapılır.

*Öğretim yükü ve ek ders ücreti :*

**MADDE 14.** — Bağlı olduğu üniversite içinde, bir öğretim üyesinin «öğretim yükü», görevli olduğu ders, seminer ve uygulama süresi, öğrenci miktarı da dikkate alınarak Üniversitelerarası Kurulca hazırlanacak tüzükle tayin olunur.

Öğretim yükünü kendi kurumunda dolduramayan öğretim üyeleri aynı üniversitedeki öğretim kurumlarında öğretim yükünü doldurur.

Üniversiteler Kanununa göre bağlı oldukları üniversitenin dışındaki resmî öğretim kuruluşlarında öğretim görevi almalarına müsaade edilenlere görev karşılığında ek ders ücretleri verilir. Bu ücret o kuruluşun bütçesinden ödenir.

Aslı görevi üniversite dışında bulunan öğretim görevlilerine ve diğer yardımcılara ders saati itibariyle ücret ödenir.

Ders saati başına ödenecek ücretin miktarı her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.

*Kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneği :*

**MADDE 15.** — Kuruluş ve gelişmesinde güçlük olan üniversite veya kuruluşlarda geçici veya sürekli görev yapan öğretim üye ve yardımcılara «kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneği» verilir.

Bu kuruluşlarda ödenecek «kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneği» her yıl Yüksek Öğretim Kurulunun kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneği her yıl Yüksek Öğretim Kurulunun kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneğinin derecesine göre tespit edeceği miktarlar gözönünde bulundurulur bütçe kanunlarında gösterilir.

*İş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı :*

**MADDE 16.** — Üniversite rektörleri, rektör yardımcıları, fakülte dekanları, yüksek okul müdürleri, profesör ve doçentlere iş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı olarak, ek gösterge hesaba katılmaksızın, her ay kadro aylıkları tutarının % 35'i oranında ilâve bir ödemede bulunulur.

Yukarıdaki fıkra dışındaki öğretim üye ve yardımcılarına bahis konusu zam olarak her ay kadro aylıkları tutarının % 40'ı oranında ek bir ödeme yapılır.

Bu ödeneği Üniversite dışında görev alanlar veya serbest meslek icra edenler alamazlar.

Üniversite tıp fakültelerinde kurulacak döner sermayeden faydalanan kurum ve hastanelerde çalıştırılacak tabip, diş tabibi, meslek okullarından ve meslek kurslarından mezun yardımcı personeli ile eczacı, biyolog, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, diyetisyen, fizyoterapist, sağlık idarecisi, kimyager, kimya lisansiyer, kimya mühendisi ve veterinerlere her ay maaşlarına munzam olarak 2 500 lirayı geçmemek üzere döner sermaye gelirlerinden karşılanan bir tazminat verilir.

Ancak tazminat alanlar, haricte serbest olarak meslek ve sanatlarını icra edemezler. Resmî ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli (Ek öğretim görevi hariç) ek görev alamazlar.

İlgili organlarca tespit olunacak yönetmeliğe göre günlük normal çalışma saatleri dışında kurum ve hastanelerin dâhilinde ve haricinde hizmet görececek dördüncü fıkrada yazılı personele prim verilir.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanacağı kurum ve hastanelerde çalışacak personele verilecek tazminat miktarı ve ödeme şekil ve şartları bir yönetmelikle düzenlenir.

*Yurt dışında görevlendirme :*

**MADDE 17.** — Üniversiteler Kanununa göre yurt dışında görevlendirilen öğretim üye ve yardımcılarına Devlet memurlarının tabi olduğu esaslara göre ödemede bulunulur.

*Emekliliğe sayma :*

**MADDE 18.** — Üniversite öğretim üyelerininve yardımcılarının Emekli Sandığına tabi olmaksızın, doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri sürenin en çok 5 yılı Emekli Sandığı Kanununa göre borçlanmaları şartı ile emekliliğe esas hizmet sürelerine eklenir. Bu kimseler adına borç kaydedilecek miktar, borçlandırılan sürenin geçtiği tarihlerdeki kesenek ve karşılıklar oranına göre ve o tarihlerde meslekte bulunmuş olsalar idi almaları gereken aylık tutarı üzerinden, üç yılda bir terfi etmişgesine hesaplanarak tespit olunur.

Bu madde hükmünden yararlanabilmek için; öğretim üyelerinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, öğretim üyeliğine yeniden atanacak olanların, atandıkları tarihten itibaren 2 yıl içinde T. C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurmaları şarttır.

*Uygulama başlangıcı :*

**MADDE 19.** — Bu Kanunun aylıklarla ilgili mali hükümleri 1 . 3 . 1970 tarihinden, aylıklar dışındaki ödemelerle ilgili hükümler bu Kanunun yayımını takibeden aybaşından itibaren geçerli olmak üzere uygulanır.

Şu kadar ki, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki durumu itibarıyla ve bu Kanun hükümlerine göre yapılan intibak sonucunda tespit edilen yeni derece ve kademe aylığı ile, 1 . 3 . 1970 tarihinden bu Kanunun yürürlük tarihine kadar, bu Kanun gereğince yapılacak intibaka esas olan aslı görevinden dolayı kaldırılan hükümlere istinaden ödenen aylık, ücret, 819 sayılı Devlet Memurlarına Avans Suretiyle Ödeme Yapılmasına Dair Kanun uyarınca ödenen avanslar ile aynı Kanununun 1 ve 5 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki 30 . 12 . 1971 tarih ve 1508 sayılı Kanununun 1 nci maddesine göre avans suretiyle yapılan ödemelerle bu gibi ödemeler toplamı mahsup edildikten sonra, noksan ödeme yapılmış ise, fark ilgiliye ödenir. Fazla ödeme yapılmış ise ilgiliden tah-

sil olunur. (Ek görev ücreti, vekâlet ücreti, fazla mesai ücreti ve 6245 sayılı Kanuna göre yapılan ödemeler bu mahsupta dikkate alınmaz.)

1.3.1970 - 1.6.1973 dönemi için yapılan noksan ödemelerin tediye şekli ve tarihleri Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

*Diğer kurum mensuplarını ilgilendiren hükümler :*

**MADDE 20.** — Bu Kanun hükümleri, 7334 sayılı kanun ve ekleri ile kurulan İktisadî ve Ticarî İlimler Akademilerinin, 1172 sayılı kanunla kurulan Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin ve 1184 ve 1418 sayılı kanunlarla kurulan Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin ve 1472 sayılı Kanunla üniversite ve akademilere bağlanmış olan yüksek okulların öğretim üye ve yardımcıları hakkında da uygulanır.

Ancak, i. T. i. Akademilerinde Akademi Başkanı, Akademi Profesörler Kurulu ve Akademilerarası Kurul, bu Kanundaki üniversite rektörü, Üniversite Senatosu ve Üniversitelerarası Kurulun görevlerini; Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinde Akademi Başkanı, Akademi Genel Kurulu ve Akademilerarası Kurul, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinde ise Akademi Başkanı, Akademi Yönetim Kurulu ve Akademilerarası Kurul, Üniversite Rektörü, Üniversite Senatosu ve Üniversitelerarası Kurulun görevlerini yaparlar.

**MADDE 21.** — Bu kanun hükümleri, 7163 sayılı Kanunla kurulan Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü kadrosunda çalışan profesörler, öğretim ve araştırma mütehasşısı (Doçentler gibi) ve asistanları hakkında da uygulanır.

Bu kanun hükümleri gereğince Üniversitelerarası Kurul tarafından alınan kararlar bu kurum mensuplarına da aynen uygulanır.

Bu kanunla Senato ve diğer kurullara verilen görevler Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü İdare Heyeti tarafından ifa edilir.

*İntibak işlemlerini yapacak merci :*

**GEÇİCİ MADDE 1.** — Bu kanuna tabi öğretim üye ve yardımcılarının intibak işlemleri 9 üyeden oluşan Merkez İntibak Komisyonunun Yönetmelikle tespit edeceği genel esaslar içinde ilgili üniversite ve bu kanuna tabi müesseselerce teşkil edilecek intibak komisyonları eli ile bu kanun hükümlerine göre yapılır.

Merkez İntibak Komisyonuna, Millî Eğitim ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesinden birer temsilci, bu kanuna tabi üniversitelerden üç temsilci ve bu kanuna tabi diğer müesseselerden üç temsilci katılır. Üniversite temsilcilerini ilgili üniversite rektörleri, bu kanuna tabi diğer müesseselerin temsilcilerini bu müesseselerin başkanları bir arada yapacakları toplantıda seçerler.

Merkez İntibak Komisyonunca 1 nci fıkraya göre hazırlanması öngörülen Yönetmelik bu kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde yürürlüğe konulur.

İntibak komisyonlarının kararlarına karşı Merkez İntibak Komisyonuna, kararların tebliği tarihinden itibaren ilgililerce 30 gün içinde itiraz edilebilir.

Merkez İntibak Komisyonu itirazları en geç 60 gün içinde karara bağlamakla yükümlüdür.

*İntibak işlemleri için süre :*

**GEÇİCİ MADDE 2.** — İntibaklar geçici 1 nci maddede sözü geçen yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından itibaren en geç üç ay içinde bitirilir. Bu süre içinde eski hükümlere göre yapılmakta olan ödemelere devam olunur.

*İntibak işlemlerinde diğer hususlar :*

**GEÇİCİ MADDE 3.** — Bu kanun kapsamına giren personelin bu kanun gereğince yapılacak intibaklar sonunda girebilecekleri derece ve kademelerinde alacakları aylık tutarları ile bu kanunla öngörülen diğer ödemelerin toplamı 7244 sayılı Kanunla tespit edilen aylık tutarlarına eşitli kanunlarla yapılan her türlü zam, avans, ödenek ve tazminatın eklenmesinden sonra elde edilecek miktardan aşağı olduğu takdirde, aradaki fark, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi suretiyle giderilmeye kadar ödenir.

**GEÇİCİ MADDE 4.** — Bu kanunun 2 nci maddesindeki başlangıç dereceleri esas alınmak suretiyle, profesörlerin ve doçentlerin (kadrosuna bakılmaksızın) bu kanuna göre değerlendirilmesi öngörülen hizmetlerde geçen sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesi, her 3 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

Bu kanunun 2 nci ve 3 ncü maddelerindeki başlangıç dereceleri esas alınmak suretiyle asistan, öğretim görevlisi ve diğer yardımcıların bu kanun kapsamına giren kurumlarda başarılı geçen hizmetleriyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve ek ve tadillerine göre değerlendirilmesi öngörülen hizmetleri birleştirilerek her yılı bir kademe ilerlemesi, her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

Yapılacak değerlendirilmede bu kanunun 8 nci maddesi hükümleri de gözönünde bulundurulur.

Ancak, öğretim üye ve yardımcıları bakımından bu intibak kendilerinin Devlet Memurları Kanunundaki hükümlere göre intibak ettirilebilecekleri derece ve kademelerden daha aşağısına yapılamaz. «Bu gibilerin kazanılmış hakları saklı tutulur».

**GEÇİCİ MADDE 5.** — İntibakların tamamlanmasını müteakip, intibak sonuçlarına ve yeni ihtiyaçlara göre, tespit edilen kadro cetvelleri bütçe kanunlarına ekleninceye kadar kadro aranmaksızın usulüne uygun olarak düzenlenmiş intibak formlarına dayanılarak aylık ödenir.

**GEÇİCİ MADDE 6.** — Personel Kanunundan evvel emekli olmuş profesörlerin intibakları 2 nci maddedeki hükme göre yapılır.

*Yürürlükten kaldırılan hükümler :*

**GEÇİCİ MADDE 7.** — a) 31 . 3 . 1926 tarih ve 788 sayılı, 20 . 6 . 1927 tarih ve 1108 sayılı, 30.6.1939 tarih ve 3656 sayılı, 28.2.1959 tarih ve 7244 sayılı kanunlarla bunların ek ve tadillerindeki hükümlerin bu kanuna tabi kurumlar için uygulanması, bu kanunun yayımı tarihinde sona erer.

b) Bu kanunun 20 nci ve 21 nci maddelerinde sözü edilen kanunların bu kanuna aykırı hükümleri;

c) 13 . 6 . 1946 tarih ve 4936 sayılı kanun ile ek ve tadillerinin bu kanuna aykırı hükümleri, 27 . 10 . 1969 tarih ve 1187 sayılı Kanun hükümleri;

d) Bu kanuna tabi kurumların çeşitli teşkilât kanunlarındaki bu kanuna aykırı hükümleriyle, yukarıdaki fıkralara göre yürürlükten kaldırılan kanunlara atıf yapan hükümleri;

e) 819 sayılı Kanunu değiştiren 31 . 12 . 1971 tarih ve 1508 sayılı Kanun hükümleri;

f) 22 . 5 . 1967 tarih ve 871 sayılı Kanunun 5 nci, 3 . 2 . 1969 tarih ve 1099 sayılı Kanunun 3 ncü, 14 . 4 . 1970 tarih ve 1253 sayılı Kanunun 2 nci maddeleri hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ancak, bu kanunun 15 nci maddesinde öngörülen «Kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneği» Bütçe kanunlarında yer alıncaya kadar yukarıdaki fıkrada bahsi geçen kanun hükümleri gereğince yapılan ödemelere aynı miktarlar üzerinden devam olunur.

*Yürürlük :*

**MADDE 22.** — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

*Yürütme :*

**MADDE 23.** — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

#### BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
36	93	570	12	75	288
38	122	352		77	555,559 :581,609,
39	127	67:69			723:724
	128	103:134			
	129	143,186,224 :227			

I - Gereğeli 903 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 127 nci Birleşimine, 288 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 77 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Plân, Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/827